

11.331

Alguers de *Cymodocea nodosa*, mediterranis

Poblament d'algueró (*Cymodocea nodosa*). E. Ballesteros

Aspecte

Poblaments de la petita fanerògama marina *Cymodocea nodosa*, no gaire alts i de recobriment divers en funció de la fondària i la disponibilitat de nutrients. A poca profunditat (0-2 m), la planta té un recobriment molt elevat i de vegades comparteix l'espai amb *Zostera noltii*, mentre que a fondàries superiors als 10-12 m, el poblament és molt esclarissat i es pot considerar com una variant del dels fons marins sublitorals blans.

Ecologia

Cymodocea nodosa colonitza els substrats blans on no és possible el creixement de *Posidonia* per raons diverses. En els llocs molt arrecerats i poc profunds arriba a formar herbeis importants, molt densos, sempre sobre fons fangosos i en aigües relativament eutrofitzades; està adaptada a oscil·lacions notables de temperatura i de salinitat, que *Posidonia* no podria resistir. En canvi, els poblaments situats a fondàries superiors als 10 m creixen sobre sorres bastants mòbils, ben rentades, i en aigües netes.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Plantes vasculares				
<i>Cymodocea nodosa</i> (algueró)	•		•	
<i>Zostera noltii</i> (algueró) [ambients superficials]				•
Cloròfits (algues verdes)				
<i>Caulerpa prolifera</i> (coletes) [ambients superficials]		•		
<i>Acetabularia calyculus</i> [ambients superficials]				•

Fauna principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Anèl·lids poliquets				
<i>Heteromastus filiformis</i> [ambients superficials]		•		
<i>Aricia foetida</i> [ambients superficials]		•		
Mol·luscs bivalves (petxines)				
<i>Venerupis decussata</i> (cloïssa fina) [ambients superficials]		•		
<i>Loripes lacteus</i> [ambients superficials]		•		
<i>Cardium tuberculatum</i> (escopinya) [ambients profunds]		•		
<i>Mactra corallina</i> (escopinya de frare) [ambients profunds]		•		
<i>Spisula subtruncata</i> [ambients profunds]		•		
<i>Tellina pulchella</i> [ambients profunds]		•		
Mol·luscs gastròpodes (caragols)				
<i>Nassa mutabilis</i> [ambients profunds]		•		
<i>Cerithium vulgatum</i> (pada)		•		
Crustacis isòpodes				
<i>Idotea linearis</i> [ambients profunds]		•		

	dom.	ab.	sign.	sec.
Crustacis decàpodes				
<i>Carcinus mediterraneus</i> (cranc) [ambients superficials]			•	
<i>Clibanarius erythropus</i> (bernat ermità)			•	
<i>Upogebia pusilla</i> [ambients superficials]			•	
<i>Palaemon xiphias</i> (gambeta)			•	
Equinoderms asteroïdeus (estrelles de mar)				
<i>Astropecten johnstoni</i> (estrella de sorra) [ambients profunds]				•
Equinoderms holoturiòideus (holotúries)				
<i>Holothuria tubulosa</i> (cogombre de mar)		•		
Peixos				
<i>Pomatoschistus microps</i> (còbit de sorra)		•		
<i>Diplodus annularis</i> (esparrall)		•		
<i>Sarpa salpa</i> (saupa)		•		
<i>Coris julis</i> (donzella)		•		
<i>Xyrichtys novacula</i> (raor) [ambients profunds]		•		
<i>Syngnathus acus</i> (agulleta)				•
<i>Syngnathus abaster</i> (agulleta de riu) [ambients poc profunds]				•
<i>Parablennius tentacularis</i> [ambients poc profunds]				•

Agulleta. Centre de Recursos de Biodiversitat Animal, UB

Nassa mutabilis. E. Ballesteros

Parablennius tentacularis. E. Ballesteros

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Cymodoceetum nodosae J. Feldman 1937
Biocenosi de sorres fangoses superficials de llocs encalmats (SVMC)

Distribució dins el territori català

Els herbeis d'àrees poc profundes estan localitzats, principalment, a les badies del Fangar i dels Alfacs (delta de l'Ebre), sovint fent poblaments monoespecífics, però de vegades acompanyats de *Zostera noltii*. Hi ha herbeis residuals de *Cymodocea* poc profunds en algunes cales del cap de Creus (Portlligat, Jonquet), si bé es troben en recessió, vista l'extensió

que tenien vint anys enrere. Els poblaments de *Cymodocea* profunds estan molt més estesos per tot el litoral, des del delta de l'Ebre fins al cap de Creus, tot i que sovint no poden ser considerats comunitats de *Cymodocea nodosa*, sinó poblaments esparsos d'aquesta espècie instal·lats sobre una comunitat de sorres fines ben calibrades.

Gestió, usos i problemes de conservació

Els poblaments poc profunds de *Cymodocea nodosa* eren, de ben segur, molt més abundants abans que no pas ara, car han estat eliminats per la construcció de ports i la modificació de la línia de costa. A conseqüència d'aquestes intervencions, han sofert una regressió total a molts indrets i ja no són recuperables atès el canvi irreversible que ha sofert l'hàbitat. Els herbeis del delta de l'Ebre estan amenaçats per la proliferació de concessions de

criadors de mol·luscs i peixos, com també per l'elevada càrrega de nutrients i d'herbicides arrossegada per les aigües dolces que desemboquen a les badies. El perill més gran que amenaça els herbeis profunds és l'extracció de sorres per regenerar platges, activitat que ja ha modificat profundament diversos alguers de la costa de la Selva i del Maresme.

Indicadors d'interès de conservació

Distribució general dins Europa	▶ 2 Mediterrània
Freqüència dins el territori català	▶ 4 rar
Forma d'implantació territorial	▶ 2 superfícies mitjanes
Biodiversitat	▶ 1 baixa
Grau de maduresa	▶ 2 poc madur
Amenaça	▶ 4 molt amenaçat

■ **Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

Cap.

■ **Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen**

Cap.

